

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 29. mája 2013 v Bratislave v trestnej veci obvineného **J. Z.** pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a iné, o návrhu obvineného na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obvineného **J. Z.** vedená na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 0Tp 47/2013, sa tomuto súdu **n e o d n í m a** a daná vec momentálne vedená na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 10Tpo 7/2013 a sp. zn. 10Tpo 8/2013, sa ani tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Na Krajskom súde v Prešove sa vedie pod sp. zn. 10Tpo 7/2013, konanie o sťažnosti obvineného **J. Z.** proti uzneseniu Okresného súdu Poprad z 19. marca 2013, sp. zn. 0Tp 47/2013, ktorým mu boli rozšírené väzobné dôvody o ust. § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a ktorým súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. nebol prijatý ním daný písomný sľub.

Ďalej sa na Krajskom súde v Prešove vedie pod sp. zn. 10Tpo 8/2013 i konanie o sťažnosti obvineného **J. Z.** proti uzneseniu Okresného súdu Poprad z 19. marca 2013, sp. zn. 0Tp 47/2013, ktorým podľa § 32 ods. 3 Tr. por. sudkyňa pre prípravné konanie Okresného súdu Poprad JUDr. Mária Petrušková rozhodla o svojom nevyklúčení z prejednávania a rozhodovania v trestnej veci obvineného vedenej pod sp. zn. 0Tp 47/2013.

Obvinený vo viacerých písomných podaniach (č.l. 70, 100, 106 spisu) ako aj ústne počas svojho výsluchu konaného na Okresnom súde Poprad 19. marca 2013 (za účelom rozhodnutia o návrhu prokuratúry na zmenu dôvodov väzby; č.l. 79 spisu) predniesol námietku zaujatosti nielen voči konajúcej sudkyňi pre prípravné konanie JUDr. Márii Petruškovej ale i voči všetkým ostatným sudcom Okresného súdu Poprad, z dôvodu čoho žiadal jeho vec menovanému súdu odňať a prideliť ju okresnému súdu v inom kraji ako Prešovskom a Košickom. Zároveň pritom obvinený navrhol vec odňať i z pôsobnosti Krajského súdu v Prešove (č.l. 106 spisu).

Pokiaľ ide o navrhované odňatie veci Okresnému súdu Poprad, uviedol, že na danom súde sa spravodlivého procesu nedočká, čo je zrejmé už z jeho predchádzajúcich konaní. Má za to, že všetky obvinenia sú voči nemu umelo vykonštruované, ide tu o akt pomsty zo strany sudcu JUDr. Rotha, prokuratúry a vyšetrovateľa. Na menovanom okresnom súde navyše pracuje i p. P. - matka J. P., žijúceho s B., za ktorú je rovnako trestne stíhaný, pričom táto sa má tiež angažovať v tom, aby bol odsúdený. Vo vzťahu k návrhu na odňatie veci krajskému súdu obvinený žiadne bližšie skutočnosti neuviedol.

24. mája 2013 predložil Krajský súd v Prešove príslušný spisový materiál - i spolu s písomnými vyjadreniami sudcov oboch dotknutých súdov k ich (potenciálnej) zaujatosti v trestnej veci obvineného - tunajšiemu súdu na rozhodnutie v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. Z obsahu vyjadrení sudcov Krajského súdu v Prešove pritom vyplýva (č.l. 114 a nasl.), že tí obvineného J. Z. nepoznajú (s výnimkou JUDr. Antona Lukáča a JUDr. Evy Rešatkovej, ktorí rozhodovali v jeho iných trestných veciach), nemajú žiadny vzťah k predmetu konania a vo veci sa necítia byť preto zaujatí. Taktiež všetci sudcovia dotknutého okresného súdu sa vyjadrili v tom smere (č.l. 95 a nasl.), že necítia sa byť vo veci zaujatí, a to i JUDr. Vladimír Hric, JUDr. František Zelený a JUDr. Pavol Roth, ktorí obvineného poznajú len zo svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom ako aj okresným súdom v obvode iných krajských súdov preskúmal vyššie spomenuté návrhy obvineného a zistil, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na odňatie veci ani Okresnému súdu Poprad a ani Krajskému súdu v Prešove.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takéhoto postupu. Dôležité dôvody nie sú v zákone taxatívne uvedené, ale treba nimi rozumieť také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci.

Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. je pritom aj zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého - „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

S ohľadom na uvedené je teda zrejmé, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje tiež i na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

V zmysle ustálenej súdnej praxe treba pritom pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom.

Pokiaľ ide o posudzovaný prípad, tu obvinený J. Z. neuviedol v podstate ani voči jednému sudcovi tak Okresného súdu Poprad ako i Krajského súdu v Prešove žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by - aj s prihliadnutím na vyššie citované zákonné ustanovenia - boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v danej veci, a v dôsledku ktorých by teda bolo možné uvažovať o ich zaujatosti. Jeho tvrdenie sú len ničím nepodloženými domnienkami. Navyše i z písomných vyjadrení samotných sudcov vyplýva, že títo sa necítia byť v predmetnej veci zaujatí.

Čo sa pritom týka námietky zaujatosti vznesenej voči sudkyni pre prípravné konanie Okresného súdu Poprad JUDr. Márii Petruškovej, tak o tejto menovaná v zmysle § 32 ods. 3

Tr. por. správne sama rozhodla, pričom uvedené rozhodnutie z dôvodu podanej sťažnosti zo strany obvineného zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť (Krajský súd v Prešove vedie v tomto smere konanie pod sp. zn. 10Tpo 8/2013).

A napokon vo vzťahu k námietkam smerujúcim k procesnému postupu súdu či už v danej veci alebo v iných veciach obvineného treba uviesť iba toľko, že tieto nemajú v súvislosti s daným rozhodovaním žiadnu relevanciu (viď k tomu ust. § 32 ods. 6 Tr. por.).

Z dôvodov vyššie uvedených preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 29. mája 2013

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová